

**MUUTTUNUT TERVEYSPALVELUIDEN
JÄRJESTÄMISTAPA,
VALMIUDEN JA VARAUTUMISEN
YLLÄPITO TULEVAISUUDEN
SUOMESSA**

EERO HIRVENSALO, HUS

MIKÄ ON MUUTTUNUT?

- Sairaalojohtaminen, keskussairaalaverkosto vuodesta 1952
- Perusterveydenhuolto, kunnat, kuntainliitot
- Hoitajaksoihin perustuva laskutus

- **2010 – luvulla** oli yleinen näkemys, että johtaminen tulisi uudistaa
  - organisaatiouudistukset
  - potilastietojen kirjaaminen – haave yhteisestä tietohallinnosta
  - tietojärjestelmähankinnat
  - haave leveistä hartioista – yritys saada SOTE-uudistus

MIKÄ ON MUUTTUNUT?

- uudet tietojärjestelmät johtivat osin hidastuneeseen potilashoittoon
- **2020** koronapandemia loi pitkäaikaisen häiriötilan potilashoittoon
- ostopalvelut lisääntyivät
- Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan 24.2.2022
- vähitellen lisääntyvä hybridivaikuttaminen
- SOTE-uudistus käynnistyi 1.1.2023
- Suomi NATOon 4.4.2023

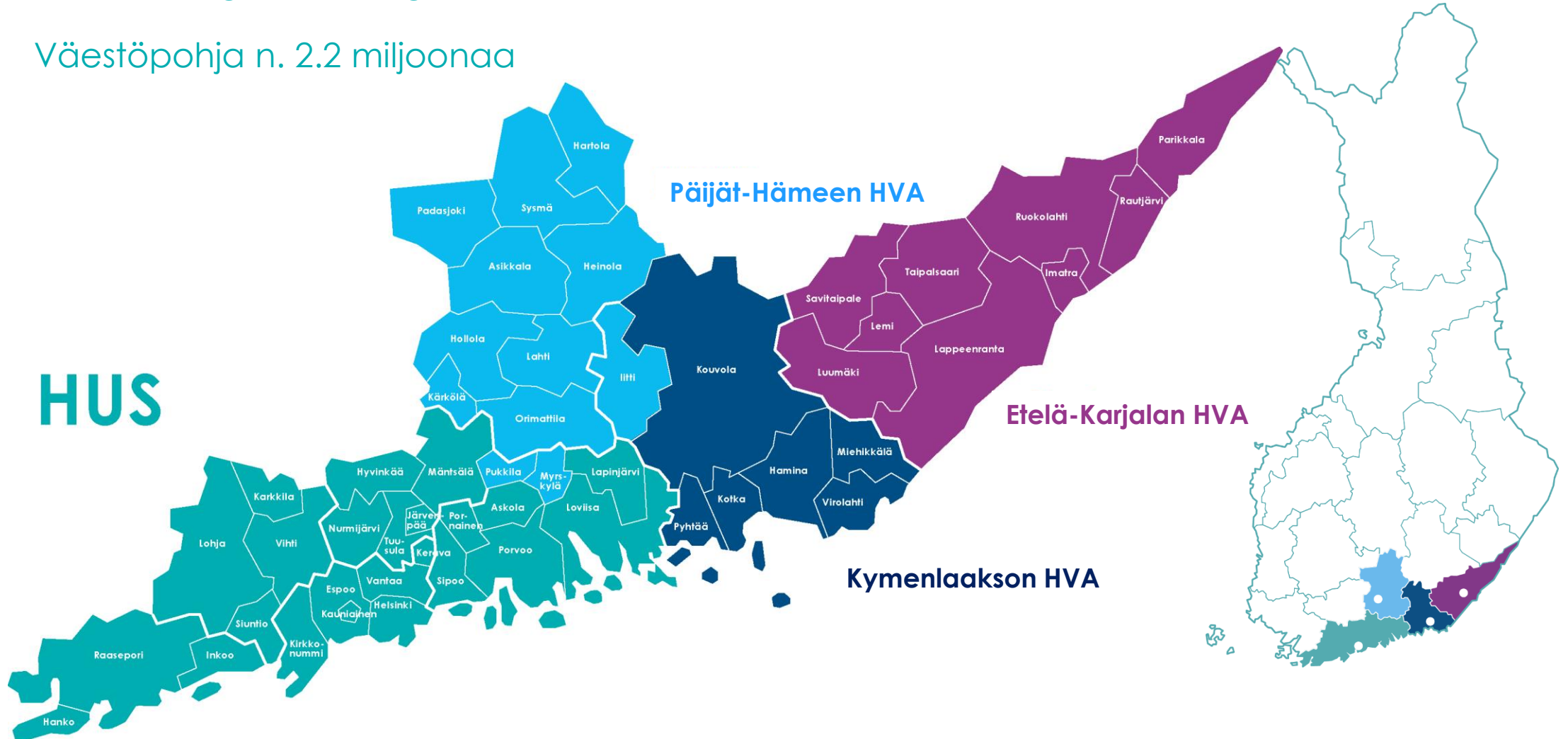
LAKI SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON JÄRJESTÄMISESTÄ (612/2021)

- Erillinen luku varautumisesta ja valmiudesta (luku 7)
  - 50 § Varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin
    - Hyvinvointialue vastaa omasta varautumisestaan yhteistyössä alueensa kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueensa hyvinvointialueiden kanssa häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.
    - HUS-yhtymä koordinoi Uudenmaan alueella HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden sote varautumista
  - 51 § Varautuminen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueella
    - Yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen ja HUS-yhtymän
      - tehtävänä on sote yhteistyöalueellaan ohjata sote valmiussuunnittelua valtakunnallisten yhtenäisten periaatteiden mukaisesti
      - tulee yhteistyöalueen **tilannekuvan** luomista ja ylläpitämistä varten olla **sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskus**
      - Suomessa 5 valmiuskeskusta

ETELÄ-SUOMEN YHTEISTYÖALUE

Yhteistyöalueen muodostavat: **Etelä-Karjalan HVA**, **Kymenlaakson HVA**, **Päijät-Hämeen HVA**, **Itä-Uudenmaan HVA**, **Keski-Uudenmaan HVA**, **Vantaa-Kerava HVA**, **Helsingin kaupungin sote**, **Länsi-Uudenmaan HVA** sekä **HUS-yhtymä**

Väestöpohja n. 2.2 miljoonaa

ETELÄ-SUOMEN VALMIUSKESKUS

HUSIN TILANNEKESKUS

- HUS Tike ylläpitää **HUS alueen erikoissairaanhoidon kattavaa tilannekuvaa, joka hyödyttää myös päivittäistoimintoja**
- HUS Tike toimii myös **Etelä-Suomen valmiuskeskuksen tilannekeskuksena** ja kokoaa E-S YTAn sosiaali- ja terveydenhuollon **tilannekuvan**

TILANNEKESKUKSEN PÄÄTEHTÄVÄT II

1. **Tukee häiriötilanteiden johtamista**
2. **Toimii päähälyttäjänä** HUS Valmiusohjeessa todettujen periaatteiden mukaisesti
3. **Tukee** lääkinnän valmiusjohtoa **suuronnettomuustilanteissa**
4. **Tukee häiriötilanteissa yhteistyöalueen** hyvinvointialueita
5. **Toimii yhteyspisteenä (POC=Point of Contact)** muille viranomaisille
6. **Yhteistyö** terveydenhuollon sekä sosiaali- ja kriisipäivystyksen, hätäkeskusten, pelastuslaitosten, poliisin ja muiden viranomaisten kanssa

TERVEYDENHUOLTO JA PV

- **PV** tukeutuu **siviilipuolen terveydenhuoltoon**
- Muuttunut turvallisuustilanne - tarve päivittää toimintamallia
- Valmiuden suunnittelu moniulotteista erilaisten hybridiuhkien varalle
- Osa terveydenhuollon henkilöstöstä varataan PV:n käyttöön

- Valmiuden ja varautumisen merkitys on korostunut Suomessa

MIKÄ ON MUUTTUNUT KOLMANNEN SEKTORIN ALOILLA?

- **Vapepan ja SPR:n** toiminnat pysyneet suurin piirtein muuttumattomana
- Onko siis kaikki hyvin?

ONGELMIA

- Sote-uudistus ei ole johtanut säästöihin, päinvastoin
- Väestön luottamus tulevaisuuteen on heikentynyt:
  - sodat
  - ilmastonmuutos
  - heikkenevä julkinen talous
  - heikkenevät julkiset toiminnat

SOTEPE - ONGELMIA

- pelko terveydenhoidon ja pelastustoimen saatavuudesta
  - terveydenhuollon toiminta on edelleen alitehoista, jonot pitenevät
  - vakavasti sairaiden hoitoa ei enää ole oikea-aikaista
  - osa hoitoa tarvitsevista jää vaille hoitoa
  - syntyvyyden lasku
  - sairauskuluvakuutusten määrän nousu
-
- Luottamushäiriö vaikuttaa myös väestön kokonaisresilienssiin

VAPEPAN JA SPR:N ROOLIT

- Nykytilanteessa kolmannen sektorin rooli on korostunut
- Pelastuspalveluseminaarin ja koulutuksen roolit ovat merkittävät
- Viranomais- ja vapaaehtoistyön tulisi olla nykyistä vahvemmin integroitua
- Vapaaehtoistyön tulisi olla nykyistä laajemmin arvostettua ja tuettua
- Onnistuessaan tämä voi osaltaan tukea väestön luottamusta tulevaan

KIITOS!